

Kvalitetsmodel Forslag 1	Etablering af kommunalt tilbud om høreapparatbehandling til borgere med ukomplicerede høretab
	Etablering af et kommunalt tilbud, som sikrer borgerne et reelt frit valg mellem offentlig og privat høreapparatbehandling og både garanterer behandling af høj kvalitet og besparelser i forhold til udgifterne hos private høreapparatforhandlere.

Tabel 1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

1.000 kr. 2013 p/l	2013	2014	2015	2016	Bevilling og funktion
Driftseffektivisering					
Bruttodriftsbesparelse	-1.500	-1.500	-1.500	-1500	Hjælpe midler 5.32.35.1
Driftsomkostninger ved ny løsning (varig driftsudgift)	1.000	1.000	1.000	1000	Hjælpe midler 5.35.40.1
Implementeringsomkostninger					
Anlægsinvestering	400				Hjælpe midler 5.35.40.3
Driftsudgifter til implementering (midlertidig driftsudgift)					
Samlet nettoændring					
Samlet driftsændring	-500	-500	-500	-500	5.32.35.1
Samlet anlægsændring	400				5.35.40.3
Personalemæssige konsekvenser (ÅV)	+2	+2	+2		Hjælpe midler 5.35.40.1
Break-even (tilbagebetalingstid i hele år)					1

Note: Besparelser/mindreudgifter angives med negativt fortegn

Baggrunden for forslaget

Besparelser på Audiologisk Afdeling på Bispebjerg Hospital indebærer, at ventetiderne for offentlig høreapparatbehandling er stigende og borgerne dermed efterlades uden et reelt frit valg imellem offentlig og privat behandling.

Tilskuddet til privat høreapparatbehandling udgør 5.607 kr. pr. høreapparat. Det vurderes, at der indenfor denne økonomiske ramme både kan etableres et kommunalt tilbud af høj faglig og teknisk kvalitet, og samtidig opnås en økonomisk besparelse.

Horsens Kommune har allerede etableret et tilbud om kommunal høreapparatbehandling og Herning Kommune har i januar 2012 vedtaget at gøre det samme.

Høreapparatbehandling er i dag organiseret sådan, at selve behandlingen hører under sundhedsloven, men høreapparaterne og tilskuddet til privat høreapparatbehandling bevilges af

kommunerne efter serviceloven. Denne arbejdsdeling indebærer, at regionerne ikke har økonomisk incitament til at behandle flere patienter end de er forpligtet til: Dvs. børn under 18 år, personer med komplicerede høretab samt det antal øvrige patienter, der er nødvendige for at kunne uddanne audiologiassistenter. Øvrige patienter henvises til det store udbud af private klinikker, hvor kommunen har hele udgiften til behandling og høreapparat, evt. med en yderligere egenbetaling fra patientens side.

Der har de senere år været fokus kommunernes øgede udgifter til privat høreapparatbehandling samt på såvel kvalitet som indtjening hos de private leverandører. I 2010 blev der iværksat en ministeriel kulegravning af området, men der er ikke siden kommet nogen status på dette arbejde. Selvom der ikke umiddelbart er tegn på snarlige udmeldinger og ændringer på området, er det derfor en mulighed, at forudsætningerne for en kommunal høreklinik kan ændre sig indenfor en kortere årrække. Derfor er det særligt vigtigt, at bemærke, at projektet forventes at have en meget kort tilbagebetalingstid.

Forslagets indhold

Formålet med forslaget er at sikre, at københavnere med behov for høreapparatbehandling har et reelt frit valg mellem offentlig og privat behandling. Ventetiden for høreapparatbehandling på Bispebjerg Hospital er pt. oppe på ca. 20 uger og andelen af borgere, der vælger privat behandling frem for offentlig, er stigende.

Det vurderes, at der både kan opnås en økonomisk gevinst og en serviceforbedring for borgerne, idet høreapparatbehandlingen dels kan gennemføres billigere end det tilskud, der bevilges til privat høreapparatbehandling, dels indebærer, at borgerne ikke har egenbetaling på høreapparaterne.

Målgruppen er borgere med ukomplicerede høretab, dvs. primært ældre borgere. Tilbuddet kan dels bestå i egentlig høreapparatbehandling, dels rådgivning, hvis man er i tvivl, om man kan have gavn af et høreapparat, eller hvis man har behov for hørehjælp i særlige situationer.

Borgere, der henvender sig med komplicerede høretab vil blive henvist til behandling på Audiologisk Afdeling jævnfør Sundhedsstyrelsens retningslinjer for god høreapparatbehandling. Klinikken forventes etableret i samarbejde med Center for Specialundervisning for Voksne (BUF), så der også kan være hørepedagoger til stede, som kan rådgive bredere – herunder også om høretekniske hjælpemidler.

Udover den besparelse, der forventes opnået ved at hjemtage en del af høreapparatbehandlingen, forventes tilbuddet også at kunne bidrage til bedre effekt af høreapparatbehandlingen, når man kan hente rådgivning, uanset om man ønsker behandling hos privat leverandør, i kommunalt regi eller hospitalsregi. Dermed forventes samlet set større effekt af de over 30 mio. kr., der årligt bruges til høreapparatbehandling.

Der skal etableres en kommunal høreklinik med 1 lydboks for diverse målinger, samt 2 ansatte audiologiassistenter. Derudover trækkes ad hoc på specialistkompetencer.

Investering i lydboks og måleudstyr:	400.000 kr.
Løbende årlige lønudgifter, administrativt overhead m.v.:	1.000.000 kr.

Tilbuddet forventes etableret i eksisterende rammer, så der budgetteres ikke med øgede ejendomsudgifter.

Tilbuddet etableres under Hjælpemiddelcentret i samarbejde med Center for Specialundervisning for voksne (BUF) og Audiologisk Afdeling på Bispebjerg Hospital.

Forslagets potentiale

Med faste udgifter på ca. 1 mio. kr. årligt afhænger tilpasningsudgifterne pr. apparat af antallet af høreapparater, der tilpasses. Besparelsen set i forhold til tilskuddet til privat behandling er anført i tabellen nedenfor.

I 2011 blev der udbetalt tilskud til 2680 høreapparater til 1456 brugere.

Tabel 2 Årlig besparelse afhængig af antal brugere, der benytter tilbuddet

	Antal brugere / apparater pr. år		
	300 brugere / 600 høreapparater	500 brugere / 1000 høreapparater	700 brugere / 1400 høreapparater
lønudgifter pr apparat	kr 1.667	kr 1.000	kr 714
høreapparat	kr 2.500	kr 2.500	kr 2.500
samlet udgift	kr 4.167	kr 3.500	kr 3.214
- tilskudssats	kr 5.607	kr 5.607	kr 5.607
Besparelse pr. apparat	kr 1.440	kr 2.107	kr 2.393
Samlet årlig besparelse	kr 864.200	kr 2.107.000	kr 3.349.800

Et pilot-projekt ønskes iværksat hurtigst muligt for at afklare, hvor stort volumen, der realistisk kan forventes. Det foreslås, at der i første omgang – forsigtigt - tages udgangspunkt i en årlig **forventet besparelse i 2013 på 500.000 kr.** under forudsætning af, at pilotprojektet etableres i 2. halvår 2012.

Den anslåede høreapparatpris på 2.500 kr. ligger noget under gennemsnitsprisen (ca. 3.700 kr.) på apparater, der udleveres fra audiologisk afdeling, hvor de komplicerede høretab behandles. Prisniveauet for apparater, der udleveres på de private høreklinikker, vurderes typisk at ligge under 2.500 kr.

Tabel 3 Driftseffektivisering og nye varige driftsomkostninger

Kr. 2013 p/l	2013	2014	2015	2016
Driftsbesparelse som følge af færre tilskud	-1.500.000	-1.500.000	-1.500.000	-1.500.000
Driftsomkostninger til ny løsning	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Samlet bruttodriftsbesparelse	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000

Note: Besparelser/mindreudgifter angives med negativt fortegn

Forslagets forventede effekt

Tilbuddet vil være attraktivt for de borgere, der har et ukompliceret høretab og ønsker hurtig høreapparatbehandling uden egenbetaling. Tilbuddet kan desuden bidrage til at reducere ventetiden for behandling på Bispebjerg Hospital, så de borgere, der behøver den specialiserede audiologiske behandling får kortere ventetid.

I forbindelse med projekt høreapparater i 2009 forsøgte Københavns Kommune at stille krav til de private høreapparatleverandører om, at Sundhedsstyrelsens retningslinjer for god høreapparatbehandling blev fulgt for høreapparater med tilskud betalt af Københavns Kommune. En ankenævnsafgørelse fastslog i 2010, at kommunen ikke har hjemmel til at kræve dette. I en kommunal høreklub vil det kunne garanteres, at Sundhedsstyrelsens retningslinjer overholdes.

Forslaget må forventes at understøtte tendensen i retning af mere specialisering af behandlingen i hospitalsregi, men giver til gengæld borgerne med ukomplicerede høretab et reelt frit valg mellem offentlig og privat behandling.

Opfølgning på forslaget (outcome)

Tabel 4 Opfølgning på forslagens outcome

Metode/Succeskriterier	1. succeskriterium: Minimum 483 udleverede høreapparater i 2013	2. succeskriterium: Bruger tilfredshed bedre eller på niveau med tidligere målinger for offentlige og private klinikker	3. succeskriterium: Realisering af forventet besparelse
Hvordan opnås succeskriteriet?	Information til henvisende ørelæger samt ansøgere om høreapparat	Fokus på rådgivning, service samt kvalitet i overensstemmelse med Sundhedsstyre- lensens retningslinier.	Løbende fokus på udgifter og kapacitetsstyring
Hvordan måles succeskriteriet?	Antal udleverede apparater	Tilfredshedsmåling fra projekt Høre- apparater gentages	Budgetoverholdelse
Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hjælpemiddelcentret	Hjælpemiddelcentret	Hjælpemiddelcentret
Hvornår gennemføres opfølgning?	Kvartalsvist	Kvartalsvist	Kvartalsvist

Risici

Projektet kan blive uaktuelt, hvis der træffes politiske beslutninger om en ændret organisering af høreområdet, og det, at der etableres et kommunalt tilbud om høreapparatbehandling i Københavns Kommune, kan sætte fornyet fokus på u hensigtsmæssighederne i den nuværende organisering.

Tabel 5 Samlet risikovurdering (sæt ét kryds)

Høj risiko	
Middel risiko	
Lav risiko	X

Vurdering af projektet i forhold til kvalitetsmodellens kriterier

Projektet styrker borgernes aktive deltagelse i København

Tilbuddet understøtter borgernes hørelse og dermed evnen til at lytte og deltage.

Tabel 6 "Projektet styrker borgernes aktive deltagelse i København" (sæt ét kryds)

1	2	3	4	5
				x

Projektet styrker opbygningen af lokale profilinstitutioner i København og/eller er med til at nytænke brugen af kommunens bygninger

Projektet styrker borgernes mulighed for medborgerskab og sikrer uvildig hørerådgivning.

Tabel 7 "Projektet styrker opbygningen af lokale profilinstitutioner i København og/eller er med til at nytænke brugen af kommunens bygninger" (sæt ét kryds)

1	2	3	4	5
		x		

Projektet skaber rum og tid til kerneydelsen

Tabel 8 "Projektet skaber rum og tid kerneydelsen" (sæt ét kryds)

1	2	3	4	5
x				

Projektet har en modenhed som gør det eksekvertbart inden for kort tid

Projektet bygger på erfaringer fra andre kommuner og projekt "Høreapparater i Københavns Kommune" fra 2009. Der foreligger en klar projektplan og projektet spiller sammen med den eksisterende drift.

Tabel 9 "Projektet har en modenhed som gør det eksekvertbart inden for kort tid" (sæt ét kryds)

1	2	3	4	5
				x

Projektet er tværgående og/eller kan udrulles til andre forvaltningsmæssige opgaver

Projektet har ikke potentiale til udrulning i andre forvaltninger eller andre områder, men det vil indebære samarbejde med Center for Specialundervisning for Voksne under BUF samt Handicapcenter København under SOF (for bevilling af høreapparater til SOF-borgere).

Tabel 10 "Projektet er tværgående og/eller kan udrulles til andre forvaltningsmæssige opgaver" (sæt ét kryds)

1	2	3	4	5
x				

Projektet har en veldefineret businesscase med økonomisk afkast

Tilbagebetalingsperioden er på 1 år og der er få usikkerheder på kort sigt.

Tabel 11 ” Projektet har en veldefineret businesscase med økonomisk afkast

” (sæt ét kryds)

1	2	3	4	5
				x